

הרב רועיאל שונברון

פרשת בראשית פרק ב' פסוק ט'

ויצמח אלקים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל

התורה מספרת לנו שה' גורם לכך שיצמח בגן עדן מהאדמה כל עץ שנחמד למראה וטוב לאכילה. הספורנו מסביר שהסיבה לכך שהעצים צריכים להיות נעימים למראה היא שאלוהים עמד למסור לאדם כמות עצומה של ידע על תורה, והמראה הנעים של עצי הפרי ישמח את אדם ויפתח את דעתו לקבלת כל הידע הזה. הספורנו משווה את זה לנביא אלישע שכשרצה לקבל נבואה, והוא כעס והיה צריך לשמוח כדי לקבל את הנבואה ביקש להשמיע שירים כדי שיהיה מאושר.

אם ננתח את פירוש הספורנו הזה נוכל לשאול את השאלה הבאה. אני יכול להבין שמוזיקה יכולה לשמח אדם, אולם מהי ההשוואה לכך שראיית מראות נעימים תפתח את הלב והנפש של האדם לקבלת ידע? יתר על כן, אנו יודעים שראייה של משהו יכולה להטביע חותם בל יימחה על נפשו של אדם, אך האם מראה נעים יכול למעשה לפתוח את מוחו ולבו של מישהו לקבל מידע חדש?

התשובה יכולה להיות שאנחנו לא מבינים את כוחה הגדול של הראייה שיכולה להשפיע על אדם. מידע נכנס לתודעה דרך תהליך החשיבה. אדם שמוחו מלא במחשבות לא יכול להיות פתוח לקבל ולעבד מידע חדש. כאשר אדם רואה מראה נעים, הוא ממקד את המוח הרחק מכל שאר המחשבות ומשאיר אותו פתוח לקבלת מידע חדש. זה בדיוק אותו רעיון כמו השימוש במוזיקה כדי להביא אושר. כאשר לאדם יש רגשות אחרים כמו כעס או עצב קשה לו להיות מאושר, ולכן הוא לא יכול לקבל נבואה. עם זאת, כאשר אדם שומע שירים, זה מסיר את הרגשות האחרים ומביא את השמחה לקדמת הבמה.

זה מאוד חשוב גם לנו הן בצד החיובי והן בצד השלילי. הצד החיובי, כשאדם רוצה לשבת וללמוד תורה ויש לו מיליון מחשבות מסתובבות בראש, לפעמים כל מה שצריך כדי לנקות את הראש כדי שילמד טוב יותר זה לטייל ולהסתכל על היופי של בריאת אלוהים. מהצד השני, עלינו גם להבין שכאשר אדם רואה דברים נעימים, הוא מטבעו פותח את דעתו למסרים ולמוסר המועברים, ואם הוא לא נזהר, הרוחניות שלנו יכולה להיות מושפעת לרעה. דוגמה מצוינת לכך היא כאשר אנו נפגשים עם אנשים שלבושים היטב גם בסביבה עסקית, מוחנו מטבעו נפתח להקשיב למה שהם אומרים ואם לא נזהר, רעיונות שאולי הם נגד מוסר התורה ייכנס גם ללבבות ומוחות שלנו.

מרכז תורה תפילה וחסד
ז כ ר ו ן מ ש ה
ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל
מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51
שבת קודש פרשת בראשית תשפ"ה גיליון 44

Rabbi Royale Schonbrun

פרשת בראשית פרק ב' פסוק ט'

ויצמח אלקים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל

The Torah tells that in Gan Eden Hashem made every tree that was pleasant to look at and good to eat grow from the ground. The Sforno explains the reason that the trees needed to be pleasant to look at was because Hashem was going to give Adam HaRishon a tremendous amount of Torah knowledge. The pleasant sight of the fruit trees would make Adam happy and open his mind to receive and accept all that knowledge. The Sforno compares it to the prophet Elisha when he wanted to receive prophecy. Elisha was angry and needed to be happy to receive the prophecy, so he asked others to play music for him to be happy.

I can understand that music can make a person happy. However, what is the comparison to the fact that seeing pleasant sights will open a person's heart and mind to receiving knowledge? Furthermore, we know that seeing something can make a lasting mark on a person's soul, but can a pleasant sight open up someone's mind and heart to accept new information?

The answer could be that we do not understand the power of sight to impact a person. Information enters the mind through the thought process. A person whose mind is filled with thoughts cannot possibly be open to receiving and processing new information. When a person sees a pleasant sight, it focuses the mind away from all the other thoughts and leaves it open to receive new information. This is the exact same idea as the use of music to bring happiness. Emotions like anger or sadness make it difficult for a person to be happy. If a person isn't happy, he can't receive prophecy. However, when a person hears music, it removes the other emotions and brings joy to the forefront.

This is very important for us as well both in a positive and negative way. On the positive side, when a person wants to sit down and learn Torah and he has a million thoughts circling in his head, sometimes all it takes to clear his head so that he can learn better is to take a walk and look at the beauty of Hashem's creation. On the reverse side, we also must realize that when a person sees pleasant things, he is inherently opening his mind to the messages and morals that are being transmitted. If we aren't careful, our spirituality could be impacted negatively. A prime example of this is when we meet with people who are dressed in business attire. This could cause our minds to automatically open up to listening to what they are saying. If we aren't careful, ideas that might not be Torah morals could enter our hearts and minds as well.

הרב רועיאל שונברון

פרשת בראשית פרק ב' פסוק יט

ויצמח אלקים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע

התורה מספרת לנו שאחד העצים שה' נטע בגן עדן היה עץ הדעת טוב ורע.

הספורנו מסביר שאכילת פרי העץ הזה תאפשר לאדם לבחור משהו מתוק למרות שהוא רע לו מבחינה טכנית ולהגעיל ממשהו שאינו מתוק למרות שהוא מועיל לו.

אם ננתח את פירוש הספורנו הזה נוכל לשאול את השאלה הבאה. למה, כשזה מגיע לבחירה במשהו מתוק שרע לנו, הספורנו משתמש במלה לבחור ואילו כאשר הוא דן בבחירת משהו לא מתוק שטוב לך-הספורנו משתמש במילה למאוס – להיגעל מהדבר שאינו מתוק. האפשרות צריכה להיות שווה עבור שניהם לבחור או שלא לבחור.

התשובה יכולה להיות שטבעו של אדם הוא שבאופן טבעי הוא יתמקד במשהו שטוב מולו, כך שאם יש משהו מתוק מולו, הוא לא יראה את הנזק הפוטנציאלי שיבוא ממנו אם הוא אוכל אותו, אלא אם כן הוא מתמקד בו, ולכן עבורו זו בחירה "פשוטה". זה יכול בקלות להוביל אדם ללכת בעקבות רצונותיו הגופניים ולחטוא. עם זאת, אם הדבר שלפניו אינו מתוק בעליל ויש תועלת פוטנציאלית לעשות זאת, קל הרבה יותר לאדם לבחור לעשות את הדבר הנכון וכאן היצר הרע צריך לגרום לנו להרגיש שהאפשרות של ה"לא מתוק" כל כך גרועה שאפילו לא נשקול לבצע אותה. זו דרכו של היצר הרע להקשות עלינו לראות כל החלטה בצורה ברורה אלא אם כן נתמקד בה באמת.

זה מאוד חשוב לנו גם בחיי היומיום שלנו. כשאנחנו צריכים לקבל החלטות, אנחנו צריכים לדעת שהיצר הרע גורם לכך ששני הצדדים של השאלה תמיד יהיו לא ברורים וההחלטה השגויה הרבה פעמים תיראה כנכונה, ואם כן הסיכוי לחטוא היא גדולה מאוד אלא אם כן נתמקד באמת ב 2 האפשרויות ונחשוב על זה בדעת צלולה.

מרכז תורה תפילה וחסד
ז כ ר ו ן מ ש ה
ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל
מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51
שבת קודש פרשת בראשית תשפ"ה גיליון 44

Rabbi Royale Schonbrun

פרשת בראשית פרק ב' פסוק יט

ויצמח אלקים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע

The Torah tells us that one of the trees that Hashem planted in Gan Eden was the tree of knowledge between good and evil. The Sforno explains that eating the fruit of this tree would enable a person to choose something that is sweet even though it is technically bad for him. It would also cause a person to be disgusted by something that is not sweet even though it is beneficial for him.

Why, when it comes to choosing something sweet that is bad for us does the Sforno use the word לבחור to choose as opposed to discussing not choosing something not sweet that is good for you, the Sforno uses the word למאוס – to be disgusted by the thing that is not sweet? The option should be the same for both phrases – to choose or not to choose.

The answer could be that the nature of a person is that he will naturally focus on something that is good in front of him. If there's something sweet, he might not see the potential damage that could come from eating it unless he focuses on it. Therefore, for this person it is a "simple" choice. This could easily lead a person to follow his physical desires and sin. However, if the thing in front of him is not clearly sweet and there is potential benefit to doing it, it becomes much easier for the person to choose to do the right thing. Here, the yetzer hara needs to make us feel that the "nonsweet" option is so bad that we will not even contemplate performing it. This is the path of the yetzer hara to make it difficult for us to see any decision in a clear manner unless we truly focus on it.

This is very important for us as well in our daily lives. When we must make decisions, we must know that the yetzer hara makes it that the two sides of the question are always going to be unclear. The wrong decision many times will appear to be the correct one. Unless we truly focus on the two choices and think it through, we can easily make the wrong decisions.

הרב רועיאל שונברון

פרשת בראשית פרק ב' פסוק י"ח

ויאמר ד' אלקים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו

הספורנו מסביר שלא היה טוב לאדם להיות לבד בעולם שכן הוא לא יוכל להגיע לתכליתו בעולם אם יהיה עליו לדאוג לצרכיו שלו.

אם ננתח את פירוש הספורנו הזה, נוכל לשאול את השאלה הבאה. הבה נשווה את זה לחיינו. זה כמו להגיד למנכ"ל שהוא לא יוכל לעשות את עבודתו כמו שצריך אם הוא יצטרך להכין את ארוחותיו ולכבס את בגדיו. כמה זמן זה ייקח לו מהיום שלו שזה באמת ישפיע על מילוי חובותיו. כעת, נתבונן באדם הראשון, שבאותו זמן, הכל היה מוכן עבורו וכל מה שהיה צריך לעשות לכל היותר זה לשלוף פרי מהעץ ולאכול אותו. האם זה באמת משהו שימנע מאדם הראשון להגשים את מטרתו בעולם?

התשובה יכולה להיות שאנחנו לא באמת מעריכים עד כמה יקרה כל שנייה בחיינו. אפילו הזמן הקטן ביותר שאדם הראשון יצטרך להשקיע בהשגת מזונו יגרום לו להרחיק עוד יותר בעבודת ה' שלו ולהגיע באמת לתכליתו בעולם הזה.

זה חשוב מאוד גם עבורנו. הוכנסנו לעולם הזה כדי לגדול בעבודת ה' ולמרות שאחרי חטא אדם אנחנו צריכים לעבוד כדי להתפרנס, כל שניה פנויה שיש לנו עלינו להשתמש בה לעבודת ה' וללימוד התורה שלנו. עלינו להבין שכל שנייה מבוזבזת היא זמן שניתן היה לנצל כדי לגדול בעבודת ד' שלנו, ואותו זמן והפוטנציאל יאבדו לנצח.

Rabbi Royale Schonbrun

פרשת בראשית פרק ב' פסוק י"ח

ויאמר ד' אלקים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו

The Sforno explains that it was not good for Adam to be alone in the world since he will not be able to reach his purpose if he has take care of his own needs.

Let us compare this to our lives. This is like telling a CEO that he will not be able to do his job properly if he has to prepare his meals and wash his clothes. Realistically, how much time would this take him during the day? Would this truly have an impact on him accomplishing his CEO duties? Now, let us consider Adam HaRishon, who at that time had everything prepared for him. All that he needed to do at most was pull a fruit off the tree and eat it. Is this really something that would cause Adam HaRishon not to be able to accomplish his purpose in the world?

The answer could be that we do not really appreciate how precious every second of our life is. Even the smallest amount of time that Adam HaRishon would have to spend getting his food would take away his ability to grow even higher in his avodas Hashem. This would inevitably prevent him from reaching his purpose in this world.

This is an incredibly important lesson for us as well. We were put in this world to grow in our avodas Hashem. Even though after the sin of Adam we have to work to make a living, every free second that we have must be used to get close to Hashem and Torah learning. We must realize that every second wasted is time that could have been used to grow in our avodas Hashem. If we waste that time, it will be potential that's lost forever.